

Brussel, 28 mei 2021

Onderwerp :

Transparante rechtspraak via openbaarheid van rechtszaken en gerechtelijke uitspraken.

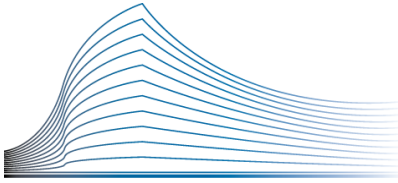
Reactie van het College naar aanleiding van de nota aan de minister van Justitie van AVBB & VVJ/APJ betreffende enkele negatieve ontwikkelingen in de verhouding persgerecht en mogelijkheden om daaraan te verhelpen.

Het College van hoven en rechtbanken wenst te reageren op enkele van de bezorgdheden die geuit worden door de beroepsverenigingen voor journalisten en benadrukt dat ze verder wil inzetten op een actief communicatiebeleid.

Het College van hoven en rechtbanken onderschrijft het belang van transparante rechtspraak via openbaarheid van rechtszaken en gerechtelijke uitspraken. **Persvrijheid** maakt deel uit van de rechtstaat die de hoven en rechtbanken verdedigen. De erkenning van deze vrijheid en **nieuwsgaring inzake justitie** staat buiten kijf. Met behoud van de rechterlijke onafhankelijkheid en neutraliteit werkt het College van hoven en rechtbanken aan een communicatievere opstelling. Zo heeft het College geïnvesteerd in een **communicatiecel** die nog uitgebreid zal worden met magistraten/woordvoerders die toelichting zullen geven inzake de algemene werking van justitie. Daarnaast zijn in de rechtscolleges al geruime tijd **persmagistraten** actief en komt een **e-groep van geaccrediteerde beroepsjournalisten** tegemoet aan de informatieve noden van journalisten. Het doet het College dan ook plezier dat deze initiatieven door de beroepsverenigingen voor journalisten positief onthaald worden.

Het College waakt over de algemene organisatie en werking van de rechtbanken en hoven, maar is **niet bevoegd om te communiceren over specifieke gerechtelijke procedures**. Daarom onthoudt het College zich over de recente juridische dossiers (strafonderzoek en veroordeling eerste aanleg) waarbij journalisten betrokken waren en waarvan de uitspraken nog niet definitief zijn. Ook op de voorstellen tot wetgevende initiatieven zoals de herziening van Art. 150 van de Grondwet op het Hof van Assisen of van Art. 460ter Sw. (vervolgung van journalisten voor deelneming aan het misbruik van inzagerecht in een strafonderzoeksdossier) gaat het College niet in.

Transparantie komt via openbare en begrijpbare uitspraken. Daarom heeft elke rechtbank een **persmagistraat** die belast is met het beantwoorden van vragen van de media over justitiële aangelegenheden betreffende het gerecht waartoe hij/zij behoort. Op dit moment stellen al verschillende rechtscolleges **belangrijke uitspraken ter beschikking van journalisten en van de burger**, via de website van hun rechtscollege en/of via de e-groep journalisten. De geplande databank vonnissen zal ook bijdragen aan de openbaarheid van rechtszaken en uitspraken, maar gezien de oprichting ervan niet onder de bevoegdheid van het College valt, is het moeilijk te zeggen wanneer deze operationeel zal zijn.

Het College en zijn steundienst treden op in zaken die verband houden met het beheer en de werking van rechtbanken en hoven. De **communicatiecel** geeft algemene duiding bij de werking van rechtbanken en hoven en het kader waarbinnen ze ageren. De VVJ/APJ en AVBB merken terecht op dat de **e-groep** van geaccrediteerde beroepsjournalisten van het College van hoven en rechtbanken een bijzondere vermelding verdient. Dankzij deze groep worden momenteel 129 journalisten, zowel Nederlandstalig en Franstalig, gelijktijdig op de hoogte gesteld van uitspraken, inlichtingen over de werking van een rechtcollege, mededelingen over assisenzaken, etc. Het College slaat graag deze communicatieve weg verder in en gaat met de stakeholders zelf in dialoog over hoe de communicatie nog verder kan verbeterd worden.

Tot slot een woordje uitleg over de **impact van de gezondheids crisis** op het werk van justitie en de journalistiek. De hoven en rechtbanken passen krachtens de Grondwet de openbaarheid van de zittingen en de uitspraken toe, maar de gezondheids crisis heeft ertoe geleid dat COVID-maatregelen genomen moesten worden die zowel op de burgers als op de beroepsgroep van journalisten een impact hebben. De rechtbanken en hoven trachten steeds de continuïteit van de dienstverlening aan de rechtszoekende te waarborgen en tegelijkertijd alle medewerkers, magistraten en "bezoekers" de nodige gezondheidsbescherming te garanderen. Het College was aldus verplicht – op grond van de door de Nationale Veiligheidsraad en het Overlegcomité uitgevaardigde algemeen geldende federale maatregelen - om bepaalde richtlijnen uit te vaardigen zoals het verplicht dragen van mondklappers, het voorzien van een vlotte circulatie binnen de gebouwen, het beperken van het aantal aanwezigen waardoor uitzonderlijk – in sommige zittingszalen- de pers 1 of enkele vertegenwoordigers moeten aanduiden om de veiligheidsafstand in acht te kunnen nemen. We zijn er ons terdege van bewust dat dit geen evidente richtlijnen zijn, maar leggen de nadruk op de **tijdelijke aard** ervan in het belang van iedereen.

Het College van hoven en rechtbanken zal zich blijven inzetten voor een openbare en transparante rechtspraak en een constructieve samenwerking met de pers.

CONTACT & INFO :

FR / Fabienne Bayard, Présidente du Collège des cours et tribunaux

NL / Bart Willocx, Vice-voorzitter van het College van de hoven en rechtbanken

Tel. : 02/557 46 50

Email : CCT-CHR@just.fgov.be